

Sygn. akt VIII Gz 129/17

POSTANOWIENIE

Dnia 27 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie, VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Natalia Pawłowska-Grzelczak

Sędziowie: SO Anna Górnik (spr.)

SO Patrycja Baranowska

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2017 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku Gminy D.

przy udziale A. P.

o ponowne wydania tytułu wykonawczego

na skutek zażalenia A. P. na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 1 lipca 2016r., sygn. akt X GCo 322/15

postanawia:

1. zmienić punkt 2. postanowienia w ten sposób, że oddalić wniosek wnioskodawcy Gminy D. o przyznanie kosztów postępowania,
2. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie.
3. oddalić wniosek wnioskodawcy Gminy D. o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

SSO P. Baranowska SSO N. Pawłowska-Grzelczak SSO Anna Górnik

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 1 lipca 2016 roku Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie wydał wierzycielowi Gminie D. ponownie, w zamian za utracony, tytuł wykonawczy w postaci prawomocnego wyroku wydanego przez Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie Wydział X Gospodarczy w dniu 24 listopada 2009 roku w sprawie o sygnaturze akt X GC 256/09 wraz z klauzulą wykonalności w zakresie punktu I wyroku i zasądził od uczestnika A. P. na rzecz wnioskodawczyni Gminy D. kwotę 100 zł tytułem kosztów postępowania.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Rejonowy wskazał, iż w dniu 22 września 2015 roku wierzyciel Gmina D. złożył wniosek o ponowne wydanie, w zamian za utracony, tytułu wykonawczego – wyroku Sądu Rejonowego Szczecin–Centrum w Szczecinie X Wydział Gospodarczy z dnia 24 listopada 2009 roku o sygn. akt X GC 256/09 w sprawie przeciwko A. P., opatrzonego klauzulą wykonalności w zakresie punktu I oraz zasądzenie kosztów postępowania. W uzasadnieniu wniosku wskazał, że na podstawie przedmiotowego tytułu wykonawczego prowadzone było z jego wniosku postępowanie egzekucyjne, które z uwagi na niewypłacalność dłużnika zostało umorzone. Podał, że tytuł

ten został następnie przesłany przez Komornika do pełnomocnika wierzyciela, jednak zaginął i nie znajduje się w posiadaniu wierzyciela.

Na rozprawie w dniu 1 lipca 2015 roku uczestnik wniósł o oddalenie wniosku.

Sąd wskazał nadto, że zgodnie z art. 794 k.p.c. ponowne wydanie tytułu wykonawczego zamiast utraconego może nastąpić jedynie na mocy postanowienia sądu wydanego po przeprowadzeniu rozprawy. Na ponownie wydanym tytule wykonawczym czyni się wzmiankę o wydaniu go zamiast tytułu pierwotnego. W postępowaniu tym sąd ogranicza badanie do faktu utraty tytułu wykonawczego. Jak wynika z treści przywołanej regulacji, w postępowaniu o ponowne wydanie tytułu w zamian utracony Sąd może badać wyłącznie okoliczność utraty tytułu wykonawczego. Nie jest przy tym istotne, w jakich okolicznościach tytuł zaginął, z czyjej winy i w jakiej dacie. Dla oceny wniosku znaczenie ma jedynie to, czy tytuł został utracony. Utrata oznacza niemożność posłużenia się tytułem wykonawczym przez wierzyciela. Za utracony należy uważać tytuł wykonawczy, który wbrew woli lub niezależnie od woli wierzyciela został zagubiony, zniszczony, uszkodzony w stopniu uniemożliwiającym jego użycie lub znalazł się w posiadaniu dłużnika lub osoby trzeciej (por. A. Marciniak, [w:] „Kodeks postępowania cywilnego Tom II Komentarz”, C.H. Beck, Warszawa 2006, k. 681). Jednym z przejawów utraty tytułu wykonawczego może być nawet okoliczność, że wierzyciel nie wie co się z tytułem stało (postanowienie SN z dnia 8 grudnia 1977 r., sygn. akt I CZ 132/77, OSNC z 1978 r., z.9 poz. 164).

Jak dalej wskazał Sąd I instancji, w orzecznictwie i doktrynie zgodnie przyjmuje się, że wystarczy, aby wierzyciel uwiarygodnił (uprawdopodobnił) fakt utraty tytułu egzekucyjnego. Wierzyciel nie musi przeprowadzić "zupełnego" dowodu, że wydany mu tytuł wykonawczy utracił, dowód taki bowiem jako dotyczący w zasadzie okoliczności negatywnej (nieposiadania tytułu) może być częstokroć nader trudny do przeprowadzenia. Do wydania ponownego tytułu wykonawczego na podstawie art. 794 k.p.c. wystarczy uwiarygodnienie przez wierzyciela, że utracił wydany mu tytuł wykonawczy. Kwestia zaś, czy przytoczone we wniosku wierzyciela okoliczności utraty tytułu są wiarygodne - podlega kontroli Sądu, który ocenia tę kwestię po przeprowadzeniu rozprawy (art. 794 k.p.c.). Z zeznań świadka A. Z., które Sąd uznał za w pełni wiarygodne, wynika, że tytuł wykonawczy zaginął. Świadek nie potrafił wskazać w jakich okolicznościach i kiedy doszło do jego utraty, co – jak zaznaczono już wyżej – nie determinuje oceny zasadności wniosku. Świadek jednoznacznie jednak stwierdził, że poprzedni pełnomocnicy wierzyciela przekazali wszystkie posiadane w ramach obsługi prawnej dokumenty swoim następcom, a mimo to, w archiwum i przekazanych dokumentach brak wskazanego tytułu wykonawczego.

W tym kontekście, okoliczność – akcentowana przez dłużnika – że według zeznań świadka nie podejmowano prób kontaktu z poprzednim pełnomocnikiem wierzyciela w celu określenia miejsca położenia tytułu wykonawczego – choć oczywiście przeprowadzenie dowodu w tym zakresie mogłoby ostatecznie usunąć jakiejkolwiek wątpliwości dłużnika - nie powoduje, że wniosek wierzyciela należy uznać za pozbawiony podstaw. Skoro poprzedni pełnomocnik przekazał wierzycielowi wszystkie posiadane dokumenty (komplet dokumentacji dłużnika), a wierzyciel dokumentacji tej nie posiada, to – w ocenie Sądu – uprawdopodobnione zostało, że sporny dokument zaginął. Dowód na tę okoliczność nie jest konieczny, dla celów, o których mowa w art. 794 k.p.c.

Sąd miał także na względzie, że odnośnie zasadności ponownego wydania tytułu wykonawczego opisanego we wniosku, choć w innym – niż oceniany obecnie zakresie – zakresie, Sąd wypowiedział się już w sprawie X GCo 374/14. Rozstrzygnięcie to, dotyczące tego samego tytułu wykonawczego, w istocie wynikające z tego samego wniosku (jedynie wskutek omyłki rozpoznawanego oddzielnie), jest prawomocne, a zatem wywołuje skutki określone w art. 365 k.p.c. i Sąd w rozpoznawanej sprawie pozostaje nim związany.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 108 k.p.c. w zw. z art. 98 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Na koszty poniesione przez wierzyciela złożyły się opłata od wniosku w wysokości 40 zł oraz koszty zastępstwa radcowskiego w wysokości 60 zł. Przedmiotem oceny Sądu była okoliczność, że rozdzielenie wniosków wierzyciela w zakresie pkt I wyroku oraz pkt III wyroku nastąpiła bez winy dłużnika, niemniej jednak wyrażane przez niego stanowisko procesowe nakazywało przyjąć, że wdał się w spór (negował zasadność wniosku), w którym należało go uznać za stronę przegrywającą, a tym samym obciążyć kosztami postępowania.

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł uczestnik, który wniósł o jego uchylenie w punkcie 1 i 2 oraz wskazał, iż wnioskodawca nie udowodnił utraty tytułu wykonawczego. Skarżący zaakcentował okoliczność, że wnioskodawca nie kontaktował się z poprzednim pełnomocnikiem i nie ustalił, czy dokument nie znajduje się u niego.

W odpowiedzi na zażalenie wnioskodawca wniósł o jego oddalenie i obciążenie uczestnika kosztami postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się niezasadne.

Sąd Okręgowy w całości popiera zarówno ustalenia faktyczne jak i wywody prawne dokonane przez Sąd I instancji.

Jak słusznie wskazano w uzasadnieniu skarżonego postanowienia zgodnie z art. 794 k.p.c. przy orzekaniu w przedmiocie wydania tytułu w miejsce utraconego bada się jedynie fakt utraty tytułu wykonawczego. Bez znaczenia przy tym są okoliczności zaginięcia czy utraty tytułu pierwotnego. Wnioskodawca ma uprawdopodobnić jedynie, iż nie posiada tytułu. W ocenie Sądu Okręgowego – Sąd Rejonowym prawidłowo ustalił, w oparciu o zeznania świadka A. Z., iż tytuł zaginął. Świadek szczegółowo wskazała, iż zajmowała się kwestiami egzekucji orzeczeń w urzędzie oraz że poszukiwała dokumentu również w archiwach i dokumentach poprzedniego pełnomocnika reprezentującego Urząd. Wnioskodawca nie musi wykazać, w jakich okolicznościach doszło do utraty tytułu, wystarczające jest wykazanie, iż z nieustalonych obecnie przyczyn nie jest w jego posiadaniu. Przy czym istotne jest, że utrata tego posiadania nie nastąpiła wskutek wyegzekwowania należności lub dobrowolnego przekazania tytułu innej osobie np. wskutek przelewu wierzytelności. Takich okoliczności jednak w niniejszej sprawie nie było, sam uczestnik również nie wskazywał na wystąpienie powyższych, jak również nie sygnalizował, by miał jakąkolwiek wiedzę, iż tytuł znajduje się w konkretnym miejscu lub u konkretnej osoby. Tym samym nie zniweczył mocy dowodowej zeznań świadka, który kategorycznie wskazał na fakt zaginięcia tytułu.

Konsekwencją poczynionych rozważań i oceny, że zażalenie jest bezzasadne co do punktu 1 postanowienia, na podstawie art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 385 k.p.c. orzeczono o jego oddaleniu.

Odmienne Sąd ocenił natomiast orzeczenie o kosztach zawarte w punkcie 2. skarżonego postanowienia. Sąd rejonowy obciążył uczestnika kosztami postępowania poniesionymi przez wnioskodawcę. W ocenie Sądu II instancji kosztami niniejszego postępowania można obciążyć dłużnika w trybie art. 770 k.p.c. tylko wtedy, gdy utrata tytułu wykonawczego przez wierzyciela stanowi skutek zachowania się dłużnika. Tak też wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 2 czerwca 1969 r., I PZ 37/68, LEX nr 6513, w którym wskazał, że do kosztów niezbędnych do celowego przeprowadzenia egzekucji nie należą koszty poniesione przez wierzyciela w związku z utratą tytułu wykonawczego. Tego rodzaju charakter można by im przyznać tylko w wypadku utraty przez wierzyciela tytułu wykonawczego na skutek zachowania się dłużnika. Pogląd ten zachowuje aktualność w obecnym stanie prawnym i Sąd w całości go popiera. We wniosku Gminy nie powołano się na żadne okoliczności, które mogłyby wskazywać, iż utrata tytułu ma jakikolwiek związek z zachowaniem dłużnika.

Tym samym w zakresie punktu 2. Sąd odwoławczy na podstawie art. 397 § 2 w zw. z art. 386 § 1 k.p.c. zmienił orzeczenie o kosztach i wniosek w tym zakresie oddalił.

Konsekwencją powyższego poglądu jest również uznanie za niecelowe kosztów postępowania zażaleniowego strony wnioskującej. Zaskarżenie zażaleniem postanowienia Sądu Rejonowego jest uprawnieniem strony, które nie powoduje odmiennej oceny, iż całe postępowanie o ponowne wydanie tytułu wykonawczego powstało z przyczyn leżących w całości po stronie wnioskodawcy.

SSO P. Baranowska SSO N. Pawłowska-Grzelczak SSO Anna Górnik

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

- (...)

- (...)

3. (...)